

NAPLÓ

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT HAJDÚ-BIHAR MEGYEI BIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

XXIX. ÉVFOLYAM
39. SZÁM
ÁRA: 80 FILLÉR
1972. II. 16., SZERDA

FEBR.

17

Népfrentválasztások

Február 17-én Bedőn 18 órakor a tanácsházán, Hajdúsámson-Ligettanyán 15 órakor az iskolában, Hajdúsámson-Martinkán 15 órakor az iskolában, Debrecen-Lukaházán 17 órakor az iskolában, Hencidán 18 órakor a tanácsházán, Debrecen, Belváros IV-ben 17 órakor az Arany János utca 2. szám alatt, Balmazújvároson 17 órakor a művelődési házban, Esztárban 18 órakor a művelődési házban, Bakonszegen 18 órakor a tanácsházán, Fürtán 18 órakor a tanácsházán és Hajdúböszörményben 9 órakor a tanácsházán.

Átadták a szoboszlói ÉDOSZ-üdülőt

Kedden délelőtt ünnepélyes keretek között átadták rendeltetésnek az új, hajdúszoboszlói ÉDOSZ-üdülőt. Az ünnepség elnökségében helyet foglalt dr. Dimény Imre, az MSZMP Központi Bizottságának tagja, mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszter, Baradlai Lászlóné, a Szakszervezetek Országos Tanácsának alelnöke, Gál István, a Hajdú-Bihar megyei Pártbizottság titkára, Barta Árpádné, a Szakszervezetek Hajdú-Bihar megyei Tanácsának vezető titkára és Bartha János, a Hajdú-Bihar megyei Tanács elnökhelyettese.

Az ünnepségen megjelentek dr. Tamás László, az Élelmiszeripari Dolgozók Országos Szakszervezetének főtíkára köszöntötte, majd beszédében méltatta az új létesítmény jelentőségét.

— A szakszervezeti tagokat a jövőben mind a SZOT, mind a különböző szakszervezetek még nagyobb számban kívánják üdültetni. A most átadásra kerülő új létesítményt a SZOT és az ÉDOSZ kezdeményezésére építették, azt köz-

sen üzemeltetjük. A 41 millió forintos költséggel létesült üdülő egyszerre 180 személynek nyújt pihenési, gyógyulási lehetőséget. Biztos vagyok benne, hogy mind a 180 ezer élelmiszeripari dolgozó, mind az egyéb más szakma szervezett dolgozói örömmel veszik majd igénybe az elkövetkezendő esztendő során a szép új létesítményt — hangsúlyozta többek között dr. Tamás László főtíká. Beszédét követően az üdülőt jelképesen átadta üzemeltetésre Jakó Andrásnak, a Mátra-Bükk-vidéki Üdülési és Szanatóriumi Igazgatóság vezetőjének. Ezután került sor az üdülő építésében élvonalban dolgozó kintitűntetésére, megjutalmazására. Kintűntetést kaptak többek között a Debreceni Tervező Vállalat és a Hajdú-Bihar megyei Állami Építőipari Vállalat dolgozói, akik a létesítmény elkészítésében élenjáró munkát végeztek.

Az ünnepség végén került sor az üdülő emléktáblájának leleplezésére, majd a vendégek megtekintették az új, reprezentatív üdülőt.

Sokat tanultunk tőle mindannyian

ELTEMETTÉK HAJDÚ JÁNOS ELVTÁRSAT

Csak a felszabadulás, az új élet adta meg a lehetőséget neki, hogy hazatérjen szülővárosába és a most már uralmon levő munkásosztály tagjaként kapcsolódjon be a munkába. S végezte ezt a munkát mindaddig, amíg az évek sokasága nyugalomba vonulni nem kényszerítette.

— A nyugdíj azonban ilyen embernél, mint Hajdú elvtárs, csak a hivatalos munkának szólhat. A forradalmár, a kommunista Hajdú bácsi halála percéig nem ment nyugalomba.

— Sokat tanultunk tőle mindannyian. Emberséget, az emberek szeretetét, állhatatosságot, kitartást az eszmék és elvek mellett. Törletlen akaratot, fáradhatatlan munkabírást.

— A kortársak, harcostársak és a fiatalabb nemzedék nevében hajtunk fejet Hajdú János elvtárs emléke előtt.

Munkásörök vitték a koszorúkkal borított halottaskocsi előtt a gazdag élet megérdemelt kintűntetését. Munkásörök sora tisztelettel a sírnál, ahol a Debrecen városi Tanács nevében dr. Ács István elnök mondott búcsúszavakat:

— Hajdú elvtársat elődünknek,

útszínalónak tartjuk a tanácsi munka területén is. Több, mint fél évszázada, az első magyarországi tanácsrendszer idején mint Debrecen három tagú direktóriumának egyik tagja munkálkodott a tanácsrendszer kiépítésén. Élete összefonódott a város életével. Megalakulása óta tagja volt a városi tanácsnak, olyan tagja, aki tanácsi megbízatását kötelességének, a nép szolgálatának fogta fel.

Akik a felszabadulás előtti időkben, a legnehezebb években voltak harcostársak, a veteránok nevében Mancsiczki László búcsúzott:

— Ő is azon boldog forradalmárok közé tartozott — mondotta beszédében —, akik megélhették hazánk felszabadulását és részt vállalhattak a magyar proletárdiktatúra megteremtésében, a szocializmus alapjainak lerakásában, és munkálkodhattak a szocializmus teljes felépítésén. Számára a kommunista erkölcsi normák betartása megszeghetetlen törvény volt, s így tudott példát mutatni kortársainak, harcostársainak.

A felhantolt sír mellett az Internacionálé hangjai és a munkásörök díszsörtüze mellett tisztelegtek utólag Hajdú János előtt a megye és a város lakóinak képviselői.

Közös ügyek fóruma

Csillagos sikerek

3. oldal

Városformáló tervek

(4. oldal)

Népművelő a pálya elején

(5. oldal)

Új üzem épül Bánkon

Köztudott, hogy határozat született: az Állatfőherje Takarmányokat Előállító Vállalat debreceni üzemét a városról távol új helyre kell költöztetni. Az új üzem már javában épül Bánkon. Somogyi György, a jelenleg működő üzem vezetője elmondta, hogy a Polgári TÖVÁLL már elkészítette a szociális létesítményeket magában foglaló épületet és a karbantartó üzemszék épületét. Most készítik a termelő üzem épületét és kazánházat. Az építkezések befejezésének határideje idén augusztusban jár le. Az üzemvezető tájékoztatása szerint az építők tartják a részhatáridőket, tehát a végső határidőt előreláthatólag nem lépik túl. Az építkezés befejezése után kerül sor az új üzem berendezésére, az úgynevezett technológiai szerelésekre. Az előreláthatólag 75–80 millió forint értékű új gépsorok, termelő és egyéb berendezések szerelésével 1973-ban úgy végeznék hogy az év végén már megkezdhesék a próbagyártásokat. Az új üzemből — amelynek termelőkapacitása négyszerese lesz a jelenleginek — új technológiával a most gyártott termékeken — újabb, különféle tápszereket, tápokat gyártanak majd. A korszerű üzemből a gyártás teljesen zárt elszívó-lepárló-elvezető berendezésekkel felszerelt gépsorokkal történik, így nem juthat a szabadba a termeléssel együttjáró bűz, amely oly sok éven át bosszantotta a debrecenieket.

Közös ügyek fóruma

A népfrentválasztásra kijelölt helyiségekben vagy negyvenen ülnek. A vörös drapériával leterített asztal mögött az előző ciklus vezetősége, a meghívott vendégek, a széksorok között az aktivisták.

Folyás ezer lakóját képviselik a jelenlevők. Ok jöttek el, hogy a négy év alatt végzett munkáról meghallgassák a beszámolót, javaslataikkal, észrevételeikkel tegyenek azert, hogy a kisközség sorsa a népfrentmozgalom segítségével is előrébb lendüljön.

Lejegyeztem a vezetőség beszámolóját követő beszélgetést.

Megtermett férfi emelkedik szőlésre, Szőke István, tanácsag;

— Megítélsem szerint — mondja — az anyaközség, Polgár keveset tesz lakóhelyünkért. Hogy úgy mondjam, mostoha gyermekként kezel az. Folyás gyarapodásáért a legtöbbet a helyi termelőszövetkezet tesz, de nekünk az kevés, hogy nagy gondjaink megoldódjanak.

Például: évek óta nagy bajunk a belvíz. Hasson oda a népfrentbizottság, hogy a tanács biztosítson egy szakembert, aki irányítaná a víz levezetését. En biztos vagyok benne, hogy a kisközség lakói szívesen elvegeznék ott a kétkézi teendőket társadalmi munkában. A másik; sürgősen jó ivóvizet kell biztosítani a lakóknak. Bosszantó, hogy az egész településen csak két jó kút van.

Nemely családunk két kilométert is kell gyalogolni egy kanna ivóvízért. Kérem a népfrent vezetőségét,

terjessze a tanács elé problémáinkat, szaporítsa azok megoldását.

A vita nehezen indult. Szőke István hozzászólása azonban mintha felbátorította volna az embereket. Egymás után emelkednek szőlésre. Röviden, de határozottan beszélnek.

— Szeretnénk választ kapni, miért nem kap gázcsere-telepet Folyás — így az egyik.

— Sok a tennivaló az egészségügyi ellátás területén is. Meg kellene teremteni a lehetőséget annak, hogy az orvos naponta négy órát itt, s négy órát Polgáron rendelkezjen. Az ezer lakos igénye így kívánná — mondja egy másik.

— Várható-e, hogy rövidesen összekötő járdák épülnek Folyáson? — veti fel egy pufajkás férfi.

Balla Béla, a termelőszövetkezet elnöke, aki egyébként a bizottság beszámolóját is tartotta, válaszol a felvetett kérdésre.

— A lakótelepet nem lehet elválasztani a termelőszövetkeztől, már csak azért sem, mert a falu lakói nagy részének a termelőszövetkezet biztosít megélhetést. Természetes tehát, hogy a termelőszövetkezet eddig is, ezután is sokat segít a településen. Ahhoz, hogy az emberek jól érezzék magukat, szívesen otthon maradjanak, elengedhetetlen a fejlesztés, a jobb élet alapvető követelménye. Ha az emberek a munkahelyet tekintve ott-hon maradnak, az nálunk a terme-

lőszövetkezet javára hoz. Konkrétan a felvetettekkel kapcsolatban: megoldás végett a tanács elé terjesztjük azokat. Amit előre mondhatok: a szövetkezet támogatásával a nyáron legalább az összekötő járdákat megépítjük. Az idén vagy jövőre sor kerül a belvíz levezetésére, s előre is nagyon köszönöm a felajánlott munkát. Valóban nagyon hiányzik a gázcsere-telep. Kezdünk is építeni egyet közösen a tanáccsal, azonban az a szabványnak nem felel meg. Az előírásoknak megfelelő telep kialakításához még nincs meg az anyagi bázis, csakúgy, mint az új kutak fúrásához. Ez persze nem jelenti azt, hogy a problémák hosszú ideig megoldatlanok maradnak. Megépül majd az egész járdarendszer, fúrunk új kutakat, lesz csere-telep, ugyanakkor szándékunk új művelődési házat, új boltot építeni, csak legyen meg hozzá a pénz. Szorgalmas, becsületes népnek ismertem meg a folyásiakat. S az én szememben is ez a garancia arra, hogy közös erőből minden szükség esetet rövidesen megoldósítunk majd.

Azt hiszem, nem kell különösebben hangsúlyoznom, hiszen a lejegyzett beszélgetés igazolja: Folyás a népfrentmozgalom a közös ügyek intézésének, a jobb életre való törekvésnek hangot adó fórum. Remélhetőleg az lesz a következő esztendőben is.

Román Dénes

A harmadik — az a „bizonyos”

„Már egészen természetes, hogy nálunk az értékelésnél, a brigádnapló vizsgálatánál a művezető és a műhelytitkár csak azt kérdezi: hát azzal a harmadikkal hogy álltok?” — mondta nemrégiben az Ikarus gyár egyik szocialista brigádvezetője. — Bármiképp is nézzük, sajnos, ez a harmadik, sorrendiséget is jelent a vállalatok között. Ha valamely bocsánatos bűn, akkor annak számát az elmaradás a tanulásban, a kulturális munkában...

Érthető volt e méltatlankodás, jóllehet, a tapasztalatok mégsem hanyagságról, hanem túlterhelésről, elfoglaltságról, időhiányról szólnak. Szinte általános a megállapítás minden egyes szakmában: a brigádok a szocialista építés élenjárói.

Sőt, túlóráztak, nem is keveset, szabad szombatjaikat, gyakran vasárnapjaikat is feláldozták, hogy pótolják a kiesést, amit például a munkaerőhiány okozott. Am ezzel a gazdasági vezetők gyakran visszaélnek, mert az üzemszervezési, kooperációs hibákat a szocialista brigádokkal korrigáltatják. Így aztán nem csoda, ha a vállalatok között éppen az szorult háttérbe, amelyekhez szabad időre, elmélyülésre lenne szükség...

Pedig nagy reményeket fűztek mind a szakszervezetek, mind a népművelők s a brigádtagok a munkaidő-csökkenéshez, a 44 órás munkahét bevezetéséhez. Éppen azért, hogy ily módon több időt fordíthassanak az emberek a tanulásra, művelődésre, a szocialista együttélés vállalására. Mindez az említett okoknál fogva csak szerényen valósulhatott meg. Jóllehet, ez sem csekélység. A szakmai és a politikai oktatásra a brigádtagoknak kétharmada jár, ám a tanulás „minősége”, a tanulmányi eredmény gyakorlati a gyárbeli túlzott elfoglaltságot.

Sajnos, igen gyér mostanában az állami oktatás iránti érdeklődés. Különösen az általános iskolába jelentkezők száma csappant meg. Ez összefügg a felnőtt oktatás presztízsének csökkenésével, módszereinek avulságával, s egyéb feltételek romlásával. Pedig az ily módon való alapműveltség megszerzése minden tekintetben indokolt, hiszen csak ennek birtokában lehet szakmat tanulni, s más, bonyolultabb ismereteket elsajátítani.

De az állami oktatás mellett továbbra is jó „közege” a brigádet a népművelésnek. Igen örvedetes intézkedés volt, bőven kamatozott

a brigádok számára, hogy egyes műzeumokban szombatnőket díjtalanul let a belépés. Ennek hatására szaporodott a vállalatok között a műzeum- és tárlatlátogatás, értéke pedig páratlan a maga nemében, hiszen újabb és újabb ismeretek felnyitja meg az érdeklődést. Hiszen, amit a vitrinekben, tablókban látnak a brigádtagok, mindarról sokféle feloldozást találnak az üzemi vagy a közművelődési könyvtárakban.

Jó néhány brigádelevezető, vezető tanácskozás arról tanuskodott, ha azt a bizonyos harmadik, tehát a kulturális vállalat nem sikerül teljesíteni, akkor nem csupán felülelteségről, könnyelmű felfogásról lehet beszélni, hanem sok esetben üzemszervezési zavarokról, gazdasági hibákról.

Nem felesleges tehát a szakszervezeti vezetőknek a brigádnaplók értékelésénél mélyebben nézni az okok mögé, mert talán az egész termelésre kiható következtetésekre juthatnak. Az akadályok elhárítása után pedig a brigádmunkálat ember, művelődési — ha úgy tetszik, ideológiai — tartalma gazdagabban bontakozhat ki, ami által tovább gyarapszik a szocialista öntudat.

Gede Márton

Egy évvel

az új tanács törvény után

Minden túlzás nélkül állíthatjuk, hogy az elmúlt, 1971-es esztendő korszakos jelentőségű volt a magyar tanácsrendszer életében és az akkor kezdődött folyamat átnyúlik erre az évre is. 1971 volt az első esztendeje, a párt X. kongresszusán kialakított elvek gyakorlati érvényesítésének az államélet, a tanács tevékenység, a szocialista demokrácia fejlesztése érdekében. Ehhez a múlt év elején megszavazott új tanács törvény szolgáltatta a keretet.

Milyen lehetőségeket kínált az új tanács törvény, és mi valósult meg azokból közel egy év alatt?

Elsősorban a szocialista demokrácia szélesítésének minden eddigigélt hatékonyabb alapjait, eszközeit teremtette meg, amelyeknek egyben kellő jogi biztosítékáról is gondoskodott. A tanácsok népképviselői, önkormányzati jellegének kikristályosodását főleg a helyi IV. ötéves tervek megteremtése, a területi, valamint a településhálózat-fejlesztési tervek, a főbb ágazati programok kidolgozása, a központi és a helyi társadalompolitikai célkitűzések végrehajtásának kidolgozása, valamint az újszerű falugyűlések során tapasztalhattuk. A népképviselői jellemző vonásait fedeztük fel mindent a testületek döntéseiben is, amelyek most már a megnövekedett önállóság és felelősség jegyében születtek.

Az önkormányzati vonások érvényesülését pedig főképpen az segítette elő, hogy az időközben — a tanács törvényen kívül — megjelenő központi intézkedések eredményeképpen a tanácsok általában rendelkeznek a gazdasági tevékenységükhöz szükséges intézményfenntartási, vállalatfelügyeleti, gazdálkodási és az ehhez kapcsolódó hatósági jogkörökkel, s az ezek gyakorlásához szükséges pénzeszközökkel. Mert ezek nélkül természetesen nem sokra mentek volna közsegek, városaink a fejlesztési munkában! A költészetet törvény azonban öt évre előre meghatározta a szilárd pénzügyi forrásokat, s a több mint 111 milliárd forintnyi költségvetési előirányzat majdnem 90 százaléka már a saját és az állammal megosztott bevételek képezik. A pénzeszközök felhasználásában is nőtt az önállóság.

A tanács tervezés és gazdálkodás demokratizmusának kiszélesítését tapasztalhattuk az elmúlt év folyamán. A tanács tagok és a lakosság most már valóban értelmét látta annak, hogy beleszóljon az ügyek eldöntésébe, hogy részt is vállaljon a tervek valóra

váltásából. Egyre inkább előtérbe került a területi elv a tanácsok testületi tevékenységében, vagyis az adott terület egészének el-látásáért érzett felelősség. Ez a felfogás teszi mind gyümölcsözőbbé a tanácsok gazdasági koordinációs törekvéseit is, amelyek a nem tanács vállalatok, intézmények, szervek egyre nagyobb mérvű, s immár „legális” bevonását igyekeznek megvalósítani a lakosság életkörülményeinek javításában, különböző igényeinek kielégítésében.

A tanácsok államigazgatási tevékenysége a hatósági ügyintézés, a legközvetlenebbül függ össze a lakosság mindennapjaival, s így fontossága mind politikai, mind társadalmi szempontból vitathatatlan. A törvény meghozatala óta eltelt egy év alatt a tanácsok hatósági munkája, az állampolgárok ügyes-bajos dolgainak intézése kétségtelenül javult. Főképpen a helyi — a községi és a városi — tanácsok hatáskörének nagyobb arányú bővítésével, a járási tanácsok helyett, a járási hivatalok létrehozásával a bürokrácia egy „fokozatának” kihagyásával — az ügyintézés fokozatos egyszerűsödésével.

Nehéz lenne elsorolni azokat a kézzelfogható eredményeket, amelyeket ez az apparátus a maga sajátos eszközeivel a legkülönbözőbb ágazatokban — oktatás, népművelés, egészségügy, szociálpolitika, kommunális ellátás, szolgáltatás stb. — a szorosan tett ügyintézésen kívül elért, a legkisebb községtől kezdve a fővárosig. De különösebb vizsgálódás nélkül is bárki észreveheti maga körül a fejlődés számtalan jelét, amely a tanácsok hatékonyabb tevékenységével függ össze, akár a közéleti légkör pezsgését tekintjük.

Közel egy évvel ezelőtt, tanács törvény parlamenti vitájakor hármas célt tűztek ki a jogalkotók: az új jogszabály teremtse jogi feltételeket ahhoz, hogy növekedjen a tanács munka hatékonysága, szakszerűsége és kulturáltsága, s egyben csökkenjenek az ügyintézés bürokratikus vonásai; növelje főleg a helyi tanácsok önállóságát, hatáskörét és gazdasági lehetőségeit; végül az előbbieket egyidejűleg erősítse a központi irányítás hatékonyságát. Az eddigi tapasztalatok arra engednek következtetni, hogy a tanács-szervezet jó úton halad a célok megvalósítása felé.

Németh Géza

Csehszlovákia különböző intézeteiben. Nem sokkal később Ford-ösztöndíjat nyertem és kutathattam a Harvard egyetem laboratóriumában.

1966-ban jelent meg első, Horváth Istvánal közösen írt könyvem, a Baktériumbiológia. A másik: a Sejtbiológia már teljesen önálló, hatalmas munka. Ötven tudományos dolgozatot közölt eddig. Most a Gondolat Kiadó kérésére 50 éves könyvet írok Molekuláris biológia címmel.

Túlzás nélkül állítható, hogy tevékeny szerepet játszik a modern biológia kutatásán, tanításán kívül a népszerűsítésben is. Protokoll szöveggel fogalmazva, jelentős feladatokat végzett és végez a tudomány-szervezés terén.

Három évig volt titkára a Magyar Biokémiai Társaság mikrobiológiai szekciójának, majd újabb három évig a Magyar Tudományos Akadémia biokémiai bizottságának. Jelenleg az Akadémia tudományos minősítő bizottságának tagja.

— **Jelenleg mivel foglalkozol?**
— Memóriakutatással. Segítöm a csirkék és a halak. En is mint sokan mások, arra vagyok kíváncsi, hogy milyen biokémiai folyamatok és genetikai tényezők játszanak szerepet a tanulásban.

— **Es mire jöttél rá?**
— Önállalás mindenfajta olyan elképzelés, hogy kemény akarattal, szorgalommal mindenfajta képesség elsajátítható. Kemény szorgalommal bizonyos esetekben, társadalmi és egyéb okok folytán kialakult hátrányok kiegyenlíthetők, de biológiai különbségek nem. A ma élő ember genetikai diverzitása, tulajdonságainak különbsége is rendkívül. Az egyes „tehetségek”, „képességek” előfordulása és mértéke az emberek között nagyon különböző. Valószínűleg rövidesen deklarálni kell a „tehetséghez való jogot”.

Jogot arra, hogy adott tehetségét mindenki maximálisan kifejthesse és elsősorban kifejleszthesse.

Egy pillanatra elmosolyodik.

— Ez az igény talán közhelynek tetszik, de érdemes elgondolkozni azon, hogy meglévő társadalmi intézményeink mennyire veszik figyelembe az egyes emberek különböző képességeit. Elég, ha csak az iskolákra gondolunk...

Újra és újra visszatér a biológiához. Egy mondata a sok közül:

— A legegyszerűbb sejt is milliárdok bonyolultabb technológiát alkalmaz, mint a legfejlettebb ipari berendezés. Ha tehát lépeket akarunk tartani, akkor igen rövid idő alatt kellene megtanítani az embereket milliárdjait az új technikára és az új életformára. Egészen biztos vagyok abban, hogy a következő évtizedek egyik legfontosabb tennivalója, az olyan nevelési módszerek kidolgozása lesz, amelyek birtokában legalább megkísérelhetjük a feladat megoldását. Biológusként bizonyos vagyok abban, hogy elvben ez a probléma is megoldható.

Részt vesz a középiskolai pedagógusok továbbképzésében és az oktatási helyzetek felülvizsgálatában. Marx György csoportjában dolgozik az oktatási rendszer továbbfejlesztésének főbb kérdésein. Ezzel kapcsolatban még korainak tartja a nyilatkozatot, de amit kimond, azon mégis érdemes és kell is töprengeni:

— A jövőt csak azok a népek nyerhetik meg, akik jól és korszerűen tudnak kutatni, tanítani...

— **Mit értesz konkrétan ezalatt?**

— Azt, hogy ne csak kutassunk, hanem kutassunk, és ne csak tanítassunk, hanem tanítsunk!

Középiskolák korábban dohányzott utóljára. Kávét csak vendéggel issza. A Szovjetunióban, Angliában és az USA-ban jobban ismerik a nevé, mint idehaza...

Németh Sándor

A Napló olvasói talán még emlékeznek az itt közölt képre. (Napló 1971. április 14.) A felvétel a Debreceni Házgyár ünnepélyes átadásakor készült, amikor Bondor József építészeti és városfejlesztési miniszter átvágta a szalagot, s ezzel átadta rendeltetésének Debrecen egyik legnagyobb létesítményét. Azóta még egy év sem telt el, de máris szemünk előtt magasodnak az új gyár termékei, a házgyári lakóházak. Egy új házgyári lakótelep látványának is érdekesebb. Az sem véletlen, hogy az új lakóházak és lakások — mint minden új — nagy érdeklődést váltanak ki városunkban. Ezt az érdeklődést kíséreljük meg kielégíteni, amikor cikksorozat keretében ismertetjük meg olvasóinkkal a terveket, építkezéseket és válaszolunk a leggyakrabban felmerülő problémákra. A tervezők igyekeznek majd választ adni általános és részletes kérdésekre is. Tájékoztatónk az eddig végzett munkáról, a jelen feladatairól és a közeljövőben sorra kerülő lakásépítkezésekről.

A Debreceni Házgyár felavatása

Cikksorozatunkhoz a Debreceni Tervező Vállalat munkatársainak segítségét kértük. Ők bocsátották rendelkezésünkre a közvélemény számára is érdekesnek és érdekessé ítélt adatokat, illetve válaszoltak feltett kérdéseinkre.

***

Talán kevesen tudják, hogy a már látható lakásépítések előkészítése éveket előbb megkezdődött. Ezekről az előkészítő munkákról kérünk először tájékoztatást Paksy Gáboról, a Debreceni Tervező Vállalat városrendezési főmérnökétől. Mikor kezdődött a házgyári házak építésének előkészítése?

Valóban, már 1968-ban megkezdődött az érdeklődéssel közösen a negyedik ötéves tervi házgyári lakásépítési feladatok műszaki előkészítését. Nemcsak az új építési technológia, hanem a lakásépítés volumenének alapvető megnövekedése is szükségessé tette, hogy e nagyszabású feladatot szakszerű és gazdaságos végrehajtása érdekében teendő tanácsai, beruházói, kivitelezői, tervezői intézkedésekre javaslatokat dolgozzunk ki. E munka jelentőségét abban látom, hogy időben sikerült feltárni, megismerni, összehangolni az adottságokat, érdekeket, módszereket és teendő intézkedéseket.

A városrendezési, városépítési szakember szerint milyen hatással lehet a város fejlődésére a házgyár jelenléte, az új építési technológia?

A kérdés nem választható el a tömeges lakásépítéstől. Ugyanis ha azt állítjuk, hogy a tömeges lakásépítés megoldása csak úgynevezett építésszervezéssel — nálunk elsősorban házgyári lakásépítéssel — valósulhat meg, ez fordítva is áll: a házgyári lakásépítés elsősorban csak a tömeges lakásépítés céljaira hatékony. A lakásépítés, a lakáshiány felszámolása egyik legfontosabb politikai, gazdasági feladattá vált hazánkban; a negyedik ötéves tervben valóban tömeges lakásépítésről van szó. Ha most e két tényező hatását vizsgáljuk, megállapíthatjuk, hogy a házgyár belépése nemcsak mennyiségi, hanem — mondhatjuk — minőségi változásokat is jelent a város fejlődésében. Mennyiségileg: a negyedik ötéves terv során Debrecenben, csupán az új házgyári lakások 28—32 ezer lakos számára nyúj-

LAKÁSPROGRAMUNK

A MEGVALÓSULÁS ÚTJÁN A VÁROSFORMÁLÓ TERVEK

miért volt szükséges hat különböző terület igénybe vétele, miért nem került sor a beruházások helyének nagyobb koncentrációjára?

Kétségtelen, hogy az egyik legfőbb jellemzője a házgyári technológiának, lakásépítésnek a nagy lakóegységek építése. Hogy mégis ezt a helykiválasztást tartjuk helyesnek —, a kérdést leegyszerűsítve — három fő szemponttal indokolnám: Az egyik, hogy a házgyári elemekből épített lakóépületek fűtési módja csak olyan lehet, amelyik állandó temperálást, hőmérsékletet biztosít. Egyedi, lakásonkénti fűtés, pl. gázkonvektor alkalmazása esetén az épületen belüli hőmérséklet-különbségek szerkezeti elváltozást, károsodást okozhatnak. Részletes vizsgálatok alapján nyilvánvalóvá vált, hogy Debrecen további fejlesztésének szempontjából is leg gazdaságosabb a távfűtés. A távfűtés lehetősége, az erőműből induló fűtővezeték vonalvezetése tehát a telepítés egyik meghatározója. Második érvnek említeném, hogy az egész város komplex fejlesztésére kellett tekintettel lenni. Ennek során olyan aktuális fejlesztési, városrendezési problémák vártak megoldásra, mint az ún. „Csapó kanyar” kinyitása, a város közúti főhálózatának továbbfejlesztése (elsősorban a Vörös Hadsereg útja tehermentesítése), az elavult városrészek folyamatos szanálása. Végül a helykijelölésnél természetesen figyelemmel kellett lenni a közművelés, a termékszállítási, s mindezeknek gazdaságossági vonatkozásaira.

Úgy érzem sikerült ezeket a lényeges szempontokat összehangolni. A vasútállomástól délre fekvő erőműből kiinduló forróvízes távfűtési gerincvezeték nyomvonalát úgy állapítottuk meg, hogy az a döntő részben essen egybe a tervezett és már most szükséges tehermentesítő út nyomvonalával, s vezessen a város összefüggő, nagy lakásépítési területe a Vénkert, Újkert felé. E nyomvonalra „felfűzve” a további lakásépítési területeken többszörös célt érhetünk el. A lakásépítés miatt szükséges szanálási (épületbontási) lehetőséget ugyanis kihasználhattuk arra, hogy a távfűtési gerincvezeték optimális vonalvezetése valósulhat meg, szolgálva nemcsak a negyedik ötéves tervi, hanem a következő tervidőszakok gazdaságos fejlesztési igényét is.

A város szerkezetét, főúthálózatát már most továbbfejleszthetjük. Kiépülhet a városközpontot övező új főforgalmi utak egy jelentős része. Nevezetesen az ún. „északi átörés” Mester utca—Rákóczi utca közötti szakasza, valamint a „keleti tehermentesítő” út Csapó utca—Béke útja közötti szakasza.

A mellékelt vázlatból jól érzékelhető, hogy ezzel alapvetően sikerült tehermentesíteni az egyre zsúfoltabbá váló Vörös Hadsereg útját. Jó kapcsolatot lehet biztosítani a régi és új lakóterületek és az iparterületek felé a városközpontjának elkerülésével. A keleti tehermentesítő út igazi értékét a most épülő homokkerti felüljáróval való kapcsolata fogja megteremteni.

Nagy jelentőségű városrendezési tervnek kell minősíteni a Vörös Hadsereg útja tehermentesítését. A városközpontja ezzel nyerheti el igazi rendeltetését, valóban a városlakók érdekeit fogja szolgálni, nem lesz olyan alárendelt a gyalogos forgalom, mint ma pl. a lámpás irányításhoz, zavartalanabb lesz, nagyobb lehetőséget biztosíthat a városközpontra kerülő járműveknek, valóban városközpont alakulhat ki. A Béke útja, a Burgundia utcai és részben a Hüvelyes utcai lakótelepek helykiválasztásának ez a legfőbb indoka.

A volt Dobozi-temető területének mint beépítetlen területnek a felhasználása a szanálási arány javítását, egyáltalában a nagyszabású lakóépületbontás lehetővé tételét szolgálja.

A Hüvelyes utcai lakótelep mellett, hogy az „északi átörést” lehetővé teszi, városépítészeti kapcsolatot teremt a városközpontja és a korábbi tervidőszakokban megvalósított új, korszerű lakótelepek között. (Új Élet park, Tanácsköztársaság útja) és megfelelő építészeti keretet ad a Déri Múzeum mellé építendő kultúrközpontnak és felvonulási térnek.

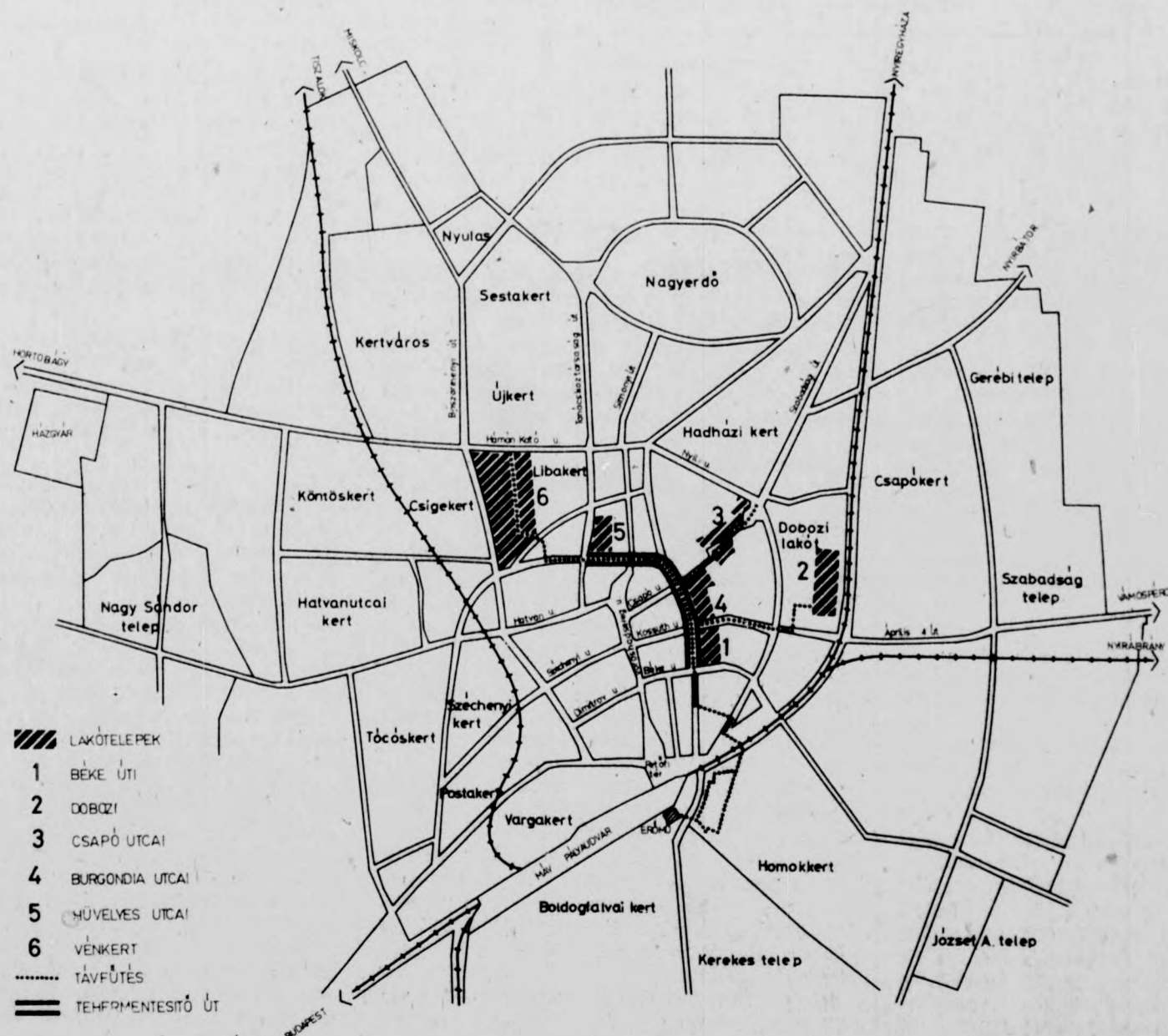
A Vénkert beépítését indokolni úgy gondolom nem kell, hiszen az ilyen lazán beépített, közművesített területek valóban a tömeges lakásépítés legkedvezőbb helyei.

Ez a felsorolás tehát a jelenlegi tervidőszak lakásépítési területeinek építési sorrendjét adja?

Igen. A Darabos utcán még a házgyár hivatalos üzembe lépése előtt felépítettünk egy kísérleti épületet, és ezzel lezárult a tömeges házgyári lakásépítés első, előkészítő szakasza. Röviddel ezután megkezdődött a Béke úti, majd Dobozi, Csapó utcai nagy lakóegységek építése s folyamatosan készült elő a Burgundia utcai, Hüvelyes utcai s végül a vénkerti területeket a házgyári lakásépítés fogadására.

(Cikksorozatunkban sorban ismertetjük majd az elhangzott vázlatban jelzett építkezéseket. Választ adva arra, milyen elképzelések, adottságok határozták meg a különböző döntéseket, tervezői megoldásokat, milyen lakások és közintézmények szolgálnak városunk fejlődésében az új periódusban: lakásépítési programunk megvalósításának útján.)

Hol épülnek a lakások?

- 1 BÉKE ÚTI
- 2 DOBOZI UTCAI
- 3 CSAPÓ UTCAI
- 4 BURGUNDIA UTCAI
- 5 HÜVELYES UTCAI
- 6 VÉNKERT
- ..... TÁVFŰTÉS
- == TEHERMENTESÍTŐ ÚT

Szönyeg Nánásnak

A tél elején a Honvédelmi Minisztérium húsz pár sléccel segítette a hajdúnánási úttörőket abban, hogy hódolhasanak a sízésnek. Az úttörők el is mentek táborozásra, a hegyekben azonban csak „szárazon” tanulhatták a sízést. Szerencséjükre hazafele kaptak egy kis havat és így rögtönzött versenyt is rendezhettek.

A Honvédelmi Minisztérium újabb jelét adta segíteni akarásának. Tegnap, kedden délelőtt megjelent Debrecenben a minisztérium képviselője, Hajdúnánásról pedig Somorjai László nyugdíjas testnevelő tanár, a nánási sportági sportiskola vezetője. A találkozás lényege birkózószőnyeg ajándékozta a hajdúnánási fiataloknak, amelyet a D. Honvéd Bocskaitól azonnal gépkocsira is raktak és elszállították Hajdúnánásra.

Somorjai László lelkes munkával segíti a hajdúnánási fiatalok sportolási igényeinek kielégítését. A hajdúnánási sportági sportiskolában atlétikai, kézilabda- és labdarúgó-szakosztály is tevékenykedik — mondotta Somorjai László. Az atlétika fejlődését a megyei testnevelési és sportszövetség 30 ezer forinttal segíti, a kézisek és a labdarúgók munkáját a hajdúsági város vezetői támogatják anyagilag is. Most már a szőnyeg segítségével a birkózás is gyökeret ver a városban, ahol a 10—16 éves fiatalokkal volt versenyzők, szakemberek, Szabados László és Vezendi Gábor foglalkoznak majd. Hajdú-Biharban a megyei sportvezetés és a szövetség nagy gondot fordít a birkózó-utánpótlás nevelésére, biztosítására, az egyesületek mellett a D. Sportiskolában is nevelik a reményesekeket. Néhány hete Ebesen is megalakult a fiatalok birkózó szakosztálya, újabban pedig Hajdúnánás is belépett a megyénkben immár hagyományos sportág, a birkózás művelésére.

A TAVASZT IDÉZI

Az elmúlt hetekben többször is alkalmunk volt e hasábon olyan képeket bemutatni, amelyeken a sportolók a Nagyerdő útján, üsvényein alapoznak, erősödnek, készülnek a tavaszi idényre. A sportolók számára bizonyára

kedvezően alakult az időjárás ezen a télen, hiszen hó vagy sár igen kevés alkalommal akadályozta őket abban, hogy a szabadban fussanak, gimnasztikázzanak, szőlővel sportoljanak. A debreceni Nagyerdő különösen alkalmas erre, ahol nap mint nap lehet találkoznunk fiatalokkal, sportolók csoportjaival. E felvétel a Debreceni Sportiskola egyik labdarúgó-csoportját örökítette meg, a csapat élén Csende Sándor edzővel. (Szlovák Péter felvétele)

re, ahol nap mint nap lehet találkoznunk fiatalokkal, sportolók csoportjaival. E felvétel a Debreceni Sportiskola egyik labdarúgó-csoportját örökítette meg, a csapat élén Csende Sándor edzővel. (Szlovák Péter felvétele)

Halál a pályán

Észak-Argentínában a két helyi csapat barátságos mérkőzésén „nézeteltérések” támadtak. Mint az argentin rendőrség közölte, a dühödő szurkolók egy játékost agyonlőttek, egy másikat pedig késsel súlyosan megsebesítettek.

Az andalúziai kerékpárversenyen a 28 éves spanyol Manuel Galera hegyről lefelé bukott, súlyos fejsérüléseket szenvedett.

A cordobai kórházba szállították, de nem tudtak segíteni rajta, belehalt sérüléseibe. (MTI)

Otthon is lehet sportolni

Magyarországon, amelynek élsportolói világszerte ismertek, sajnos az emberek többsége nem sportol rendszeresen. Manapság sok mindennel foglalkozunk, de közben megfeledkezünk saját testünk, szervezetünk „karbantartásáról”. A mozgást teljesen elhanyagoljuk, legfeljebb alkalmanként végzünk sportmozgást.

A rendszeres „karbantartó” mozgáshoz nem kell sok idő, nem kell tornaterem, sőt sportpálya sem. Ne magas szintű tornagyakorlatokra gondoljunk, hanem olyan rendszeres átmozgatásra, amelyeket kis területen, a lakásban is el lehet végezni.

Kezdjük a napot reggeli tornával! Tudjuk, hogy nehéz reggel kibújni az ágyból és hajlamosak vagyunk egy kicsit lustálkodni ébredés után, mondván: van még tíz percem. Pedig mennyivel hasznosabb, ha ezt a tíz percet a reggeli tornára használjuk fel...

Lehetőleg nyitott ablaknál tornázzunk és kiadós nyújtózkodással kezdjük. Könnyedén mozgassuk át a nyakát, vállakat, törzset, lábakat, járassuk be az ízületeket. Rövid helybenfutás után végezzünk erőteljesebb mozgásokat. A gyakorlatok sorozat állhat a következők: szökdelések zárt és terpesztett lábakkal, karkörzések előre és hátra, karhúzások, törzsfordítások, törzdön-

tések és hajlítások előre, hátra, oldalt, törzskörzések, lábendítések és mellő fekvőtámaszban karhajlítások. Lehet variálni a sorozatot az egyéni izlésnek és lehetőségeknek megfelelően. Nemcsak állásban, hanem ülésben, hason- és hanyattfekvésben is lehet a gyakorlatokat végezni. Minden torna alkalmával törekedjünk valamennyi izomcsoport átmozgatására, de nem kell izadási és teljes kifáradásig gyakorlatozni. Egy sorozatot mindig légzőgyakorlatokkal zárjunk. Mélyen lélegezzünk, hogy a tüdő távoli zugaiba is jusson a friss levegőből.

A reggeli tornát kövessen egy hideg vagy langyosvízes lemosás. Ez már bőven elegendő ahhoz, hogy üden és jó hangulatban kezdjünk hozzá a napi munkához. Természetesen este is lehet ismételni. Sokkal nyugodtabb lesz az éjszakai pihenés, ha lefekvés előtt az egész napi munka fáradsalmait levezetjük egy kis mozgással. Az esti torna ne legyen olyan erőteljes, mint a reggeli, inkább átmozgató, fellazító jellegű. Sportolni tehát otthon is lehet, és érdemes is naponta erre néhány percet szánni, mert jó közérzetet, önbizalmat és stabil egészségi állapotot tudunk elérni. Ezt érdemes megtenni az egészségünkért.

Próbáljuk hát meg, már holnap reggel tornázzunk együtt!

Vízilabdában: KSI-DVSC 12:5

A Budapest SE rendezésében folyó vízilabdatorna során a DVSC csapata a fővárosban a Központi Sportiskola csapatával mérkőzött. A találkozót a KSI nyerte 12:5 (1:2, 3:1, 4:1, 4:1) arányban. A DVSC játéka megliáztott,

hogy a debreceni fedettuszóban kapuk nélkül, alacsony vízben játszanak. A debreceniek góljait Németh 4 és Nagy szereztek. A DVSC szombaton játssza majd soron következő mérkőzését a fővárosban.

Vass és Skapinyecz vidékbajnok

A napokban rendezték meg Miskolcon az országos vidéki felnőtt III. osztályú cselgáncs egyéni bajnokság küzdelmeit. A versenyen 28 sportegyesület 130 versenyzője vett részt, köztük a Debreceni Dózsa cselgáncsozó is.

A D. Dózsa versenyzői közül Vass Barna és Skapinyecz József bajnokságot nyert. A Dózsa cselgáncsozóinak eredményei: 63 kg: 2. Czuprik. — 70 kg: 1. Skapinyecz. — 5. Bosnyák. — 80 kg: 3. Tündik. — 93 kg: 1. Vass. — 3. Kozma.

A kabai Kovács Magdi harminc érme

Kabán hosszú esztendőök óta van üszóélet, emléksünk rá, évekkal ezelőtt is nagy-szerű eredményekkel hívták fel magukra a figyelmet. A kabai fűrdőben levő medencében sokszor rendeztek már versenyeket és február eleje óta szinte mindennap részt vesznek a fiúk és a lányok az edzéseken.

A Kabai MEDOSZ úszó szakosztálya a legfiatalabbakat gyűjti egybe és e szakosztály tagjai a közelmúltban a cukrászda nagyerőműben uszonnával egybekötött szakosztályi értekezleten vettek részt. Végh Antal edző tájékoztatta a szakosztályt az elmúlt évben elért eredményekről. 1971-ben 39 arany-, 23 ezüst- és 23 bronzérmel szereztek a MEDOSZ úszói. A legeredményesebbnek Kovács Magdolna mutatkozott, aki egymaga harminc érmet szerzett, közte 17 aranyat. Utána Kabafalvi Márta következik 28, majd Végh János 12 (közte nyolc arany), illetve Nyilas Zoltán 15 (közte három arany) érmmel.

A szakosztályi ülésen vázolták az új év célkitűzéseit, hangsúlyozták, hogy ami tegnap jó volt, az ma már kevés. Eppen ezért szeretnék még szebb eredményeket elérni és ezekért rendszeresen részt vesznek az edzéseken. Ezen a szakosztályi ülésen meghírdették a jó tanuló — jó sportoló versenymozgalmat. A versenyzés mellett el szeretnék érni Kabán, hogy folyamatosan minden általános iskolás tanuljon meg úszni.

Újabb fölényes szovjet ökölvívó-győzelem

Jerevánban harmadszor találkozott a szovjet és az amerikai ökölvívók. A moszkvai 16:4 és a zsdanovi 6:6 után az örmény fővárosban a szovjet ökölvívók újabb fölényes győzelmet arattak, 10:4 arányban bizonyultak jobbnak.

Az amerikaiak győzelmét — csakúgy, mint Moszkvában — a 17 éves középúv-

Johnson és a 21 éves nehézsúlyú Bobick aratta. Johnson a junior Európa-bajnok Lemesevet verte pontozással, míg Bobick ellen Szarojant a 3. menetben leléptették.

A szovjet csapatból Kuznyecov (harmatsúly), Kazarjan (kiszváltósúly), Berezjuk (váltósúly) és Nyeszterov (félnehézsúly) nyújtott kitűnő teljesítményt.

Belgrád és Reykjavík

Január 31-én, amikor felbontották a két borítékot, amelyben a sakk-világbajnoki páros mérkőzés döntőjével számba jövő városokat jelölte meg írásban Szpasszki és Fischer, kiderült: egyetlen olyan színhely sem akadt, amely egyeztet volna a két versenyzőnél. Így a döntés Max Euwe-ra, a nemzetközi sakk-szövetség elnökére maradt.

Euwe határozott, a két színhely Belgrád és Reykjavík. Az első 12 mérkőzést a jugoszláviai, a második tízenkettőt pedig az izlandi fővárosban játsszák.

A mérkőzéseket rendező két város „sakkvezetői” bejelentették, örömmel fogadták a döntést. Belgrád 150 ezer, Reykjavík pedig 125 ezer dollárt ajánlott fel a két versenyzőnek.

Erzton mondunk köszönetet minden kedves rokonunknak, jó ismerősöknek, jó szomszédoknak és mindazoknak, akik szeretettel halottunk

UZV. SAHI GYULANE
Dobó Margit

temetésén megjelentek, ravatalára koszorút, virágot helyeztek, és mélyszégyen bántatunkban résztvevő szívelel osztoztak.

A gyászoló család

Erzton mondunk köszönetet rokonainknak, jó ismerősöknek, munkatársainknak, jó szomszédoknak és mindazoknak, akik felejtethetlen halottunk

DERZSI JÁNOS

temetésén megjelentek, ravatalára koszorút, virágot helyeztek, és mélyszégyen bántatunkban résztvevő igyekeztek.

Bánatos felesége és a gyászoló család

KARDOS ISTVÁN
az AFIT XIII. sz. Autójavító Vállalat dolgozója,
A Magyar Partizán Szövetség tagja

életének 57. évében elhunyt. Búcsúztatása és temetése február 17-én, 15 órakor lesz a Köztemető I. o. ravatalozójában.

AFIT XIII. sz. Autójavító Vállalat
és a Magyar Partizán Szövetség

MOZI

FUNNY GIRL I-II. Színes, amerikai film-musical. Kétrészes, dupla helyárral! VIG du. 6, APOLLO du. 3/6, METEOR 3, 1/27.
SIPOLÓ MACSKAKO. Magyar film. VIG du. 3/4, APOLLO de. 1/10, 1/12, 1/2.
FORRÓ ÉJSZAKÁBAN. Színes, szinkronizált amerikai film. VIG de. 1/10, 1/12, 1/2.
ISMÉT ÁTUGROM A POCSONYÁKAT. Színes, szinkronizált cseh-szlovák film. APOLLO du. 1/4.
HÁZASELET I. Francia-olasz film. (18). FILMMOZEUM 1/6, 8.
AZ ERDŐK KIRÁLYA. Színes, magyar film a természet világáról. MESEMOZI 3/4, 6 (VIG mozi különtermében).

SZÍNHÁZ

Ma 7-kor A néma levente, Fánscy bérlet 1. 2. Csütörtökön 7-kor A néma levente, Somlay bérlet 1. 2. Pénteken 7-kor Mona Marie mosolya, Kossuth bérlet 1. 2.

ELŐADÁSOK A HUNGÁRIA KAMARASZÍNHÁZBAN:

Pénteken 7-kor Sirkó pántlikával, Kántorné bérlet 1. Szombaton 3-kor Hókirálynő, bérletszűnet, 7-kor Sirkó pántlikával, Kántorné bérlet 2. Vasárnap 3-kor Sirkó pántlikával, bérletszűnet, 7-kor Sirkó pántlikával, Maróthy bérlet 2.

TV

BUDAPEST
8.05—8.45 Iskolatévő. 9.00 Műsor-tervetés. 9.01 Delta. (ism.) 9.25 Európa-bélicsője. (ism.) 10.10 Maigret felügyelő. A „szennyesház”. (ism.) 11.00 Petruska és a huszárok. 13.10—13.50 Iskolatévő. (ism.) 16.40 Irány az egyetem. 17.28 Műsorismertetés. 17.30 Hírek. 17.35 Kuckó. 17.55 „Tapsifüles”. Az elmúlt év legsikeresebb dalai. 18.40 MI és a nagyvilág. Külföldi hírek és világgazdasági összefoglalás. 19.15 Esti mese. 19.30 Tv-híradó. 20.00 Disz-magyar. Magyar filmvigjáték. 21.25 A Tv Galériája. Kő Pál szobrászművész kiállítása a Műcsarnok kamaratermében. 22.10 Tv-híradó, második kiadás.

POZSONY
8.25 Iskolásoknak. (ism.) 9.00 Szlovák szórakozás. (ism.) 9.30 Gyermeknek. 10.05 Iskolásoknak. 10.25 Híradó. 10.55 Hírek. 11.30 Nemzetközi atlétikai verseny. 17.50 Középiskolásoknak. 18.15 Napjaink szemével. 19.00 Híradó. 19.40 Dalok. 19.50 MI újság a nagyvilágban. 20.00 Szembesítés. Tévétáték. 22.15 Híradó.

BUKAREST
15.30 Angol nyelvtanítás. 16.35 Előadás Giordano Brunóról. 18.30 A legkisebbeknek. 19.05 Világtörténelmi összefoglalás. 19.20 Szovjet film. 21.15 Szólóest.

A NYÍREGYHÁZI RÁDIO MŰSORA

18.00—19.00: A nap krónikája — Slava Kunst zenekara játszik — A szövegetek népszerűsége — Szabolcsi alapítványok — Előző évi fesztiválok dalai.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy

KOMLOSSY LAJOS
nyugdíjas igazgató-tanító

tragikus hirtelenséggel elhunyt. 1972. február 16-án, szerdán délelőtt 11 órakor lesz a Köztemető I. o. ravatalozójában elbúcsúztatva és elhamvasztva.

A gyászoló család Részvételiátogatások mellőzését kéri.

Lakás: Debrecen, Mester u. 7.

Erzton mondok köszönetet mindazoknak, akik szeretettel halottunk

B. SZÜCS FERENC

temetésén megjelentek, és koszorúkkal, virágokkal, búcsúzó szavakkal és részvétellel mély fájdalomunkban osztoztak.

B. Szűcs Ferencné

Erzton mondunk köszönetet minden kedves rokonunknak, jó ismerősöknek, jó szomszédoknak és mindazoknak, akik felejtethetlen halottunk

UZV. BIHARI ISTVÁNNÉ
Kónya Erzsébet

temetésén megjelentek, ravatalára koszorút, virágot helyeztek, és mélyszégyen bántatunkban résztvevő szívelel osztoztak.

A gyászoló család

NAPLÓ

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT HAJDÚ-BIHAR MEGYEI BIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

NAPI

krónika

HAJDÚ

1972. február 16., szerda

Julianna napja

A Nap két 6.50 —
nyugszik 17.08 órakorA Hold két 7.13 —
nyugszik 17.18 órakor.

ÉVFORDULÓNAPTÁR

Kilencven évvel ezelőtt, 1882. február 16-án született Budapestben Benkhard Ágost festőművész. Tanulmányait a budapesti Mintarajziskolában és a Rajz- és Narképzőben Zemplényi Tivadar növendékékként kezdte, majd Nagyváradon Hollosi Simonnal folytatta, és Budapesten fejezte be. Huszonkét éves korában olaszországi tanulmányt tett, s már a következő évben — 1905-ben — a Műcsarnokban nyilvános kiállításon szerepelt. Egyik alapító tagja volt a Magyar Képzőművészek és Iparművészek Egyesületének (1907), majd később elnöke. Előbb a Fővárosi Iparrajziskola, 1922-től a Képzőművészeti Főiskola tanára, 1935-től 1937-ig pedig rektora. Megszervezte és 1939-ig vezette a miskolci állami művésztelepet. Számos hazai és külföldi kiállításon vett részt. Leginkább tájképekkel, 1929-ben Barcelonában, 1943-ban Budapesten aranyéremmel tüntették ki. Benkhard stílusa mindvégig hí maradt a nagyban nyilvános kiállításokhoz. Az 1961-ben elhunyt művész alkotásai a Magyar Nemzeti Galériában, a Legújabbkori Történelmi Múzeumban és a miskolci múzeumban láthatók.

Emlékezés és kiállítás Kepler születésének 400. évfordulójára

Az MTA Debreceni Napfizikai Observatóriuma, a Debreceni Kossuth Lajos Tudományegyetem Egyetemi Könyvtára és a KISZ UNESCO-köre kiállítást és emlékülést rendezett kedden az egyetem épületében Kepler születésének 400. évfordulójára emlékezve.

Az ünnepség megnyitása kiállítással kezdődött, ahol könyvek, folyóiratok, Kepler kísérleteiről és számításairól készült reprodukciók, fényképek mellett látható a kiállításon az a Prágában 1606-ban kiadott saját illusztrációjával készült latin nyelvű munkája is, amelyet az 1604-ben feltűnt Stella Nova — ma Super Nova — csillagnak az észlelésekor vetett papírra. A hordó tér-

fogatméréséről — amely a hétköznapok problémájaként vetődött fel — készített dolgozata is a kiállított anyagok között szerepelt. A kiállítás résztvevői eredetiben láthatták Kepler híres Rudolf-táblázatát, amelynek számításakor már logaritmust is használt. Az említett ritkaságokat a debreceni Kollégiumi Könyvtár és a budapesti könyvtárak anyagából válogatták.

Délután 3 óráig dr. Dezső Lóránt c. egyetemi tanár, az observatórium igazgatója az emlékülésen a nagy tudós életrajzáról, a csillagászképről tartott előadást. Dr. Szénássy Barna egyetemi docens Kepler matematikai munkásságát ismertette.

AZ IFJÚSÁG honvédelmi nevelésével kapcsolatos feladatok eredményes megoldása érdekében a Vasutasok Szakszervezete, a MÁV Vezérigazgatósága és a Magyar Honvédelmi Szövetség együttműködési megállapodást kötött. Ennek értelmében az MHSZ országos központja — helyi szervei útján — elősegíti a vasútnál dolgozó fiatalok elektronikai és rádiótechnikai képzését. A szakszervezet és az MHSZ illetékes szervei, klubjai területi, üzemi és szolgálati ágazatonként évente együttműködési tervet készítenek, amelyekben konkrétan meghatározzák a honvédelmi elő- és utóképzéssel kapcsolatos közös nevelési és technikai feladatokat.

SZABÓ LÁSZLÓ debreceni grafikusművész grafikáiból és linometszetéből rendez kiállítást a hajdúszoboszlói művelődési központ. A tárlatot február 20-án, vasárnap délelőtt 11 órakor nyitják meg a művelődési központ kiállítótermében. Az érdeklődők március 3-ig — hétfők kivételével — naponta 9—12 és 15—18 óráig tekinthetik meg a kiállítást.

FELVÉTELI TAJÉKOZTATÓT adott ki a debreceni Kossuth Lajos Tudományegyetem természettudományi kara az 1972/1973-as tanévre. Az 1500 példányban kiadott tájékoztató füzetek bővebb terjedelműek az előző évinél és tartalmazzák az elmúlt évi felvételi vizsgák írásbeli teteit is.

ÚJ UTAT ÉPÍTENEK Debrecenben a Munkácsy utcában. A Tanács utca és a Bocskai térrel összekötő útszakasz betonalapjának már több mint kétharmad része készen van.

A HAJDÚ-BIHAR MEGYEI Szikviz és Szeszipari Vállalat ez év első negyedében szikvizből 13 ezer hektolitert készített, ásványvizből 1010 hektolitert, izesített üdítő italból pedig 2400 hektolitert. Az üdítő italok közül legnagyobb népszerűsége az eredeti gyümölcsből (narancs, meggy, citrom) készült italoknak van.

Csupa fűző, csupa lyuk - műbőr nyári kiscsizmák

Már a nyárra gondolnak a debreceni Cipő Kft.-ben. A lakosság részéről nagy igény jelentkezett a divatos fűzőszárú női csizmák iránt, ezért a kft. már tavaly decemberben elkezdte ezek gyártását. Természetesen most még a téli változatát készítik, de már a tavaszi, nyári divatigények kielégítésére is felkészültek: olyan műbőr csizmákat készítenek — piros, kék és más divatos színekben —, amelyeknek kivágott az orra, sarká, száruk pedig végig fűzős és csupa lyuk — gondolva a meleg nyári napokra is.

Ez év harmadik negyedében új üzemháza költöznek a Böszörményi úton. Egészségesebb körülmények közt, és sokkal termelékenyebben dolgozhatnak majd, elégeithetik ki a lakosság igényeit. Összevont javítószalon javítják és készítik majd a cipőket, az eddig több kisebb helyen található gépeket is igyekeznek úgy csoportosítani, hogy növeljék a termelékenységet. Minden munkát itt végeznek majd, csak a gyorsjavítások történnek továbbra is az eddig meglévő részlegekben. Új szolgáltatást is bevezetnek: a

lakosság részére méretes és ortoped cipőket is készítenek.

— sze —

Megválasztották a népfrentbizottságot

Február 14-én, hétfőn Bihartördán 85 lakos részvételével választották meg a népfrentbizottságot, amelynek elnöke Papp Ferenc, titkára pedig Szalay Ernő lett. Pocsajban kétszázán vettek részt a népfrentbizottságot választó nagygyűlésen, ahol elnöknek Jónás Sándort, titkárnak Siteri Gyulát választották. Komádiban 140 lakos részvételével elnöknek választották Szegedi Istvánt, titkárnak Görpédi Lászlót a nagygyűlésen. Kokadon a népfrentbizottságot választó nagygyűlésen 90 fő részvételével választották meg a bizottságot, melynek elnöke Csizmadia Sándor, titkára Tóth József lett. 103 lakos részvételével Bárádon a nagygyűlés a népfrentbizottság elnökének Patai Balázst, titkárnak Gaál Sándort választotta. Darvason dr. Regel János lett a népfrentbizottság elnöke, titkára Kirilla Imre, a nagygyűlésen százan vettek részt. Dobai pusztán 40 fő részvételével a népfrentbizottságot választó nagygyűlés elnöknek Kiss Sándort, titkárnak Vajda Balázst választotta. Nagykerekiben 130 lakos részvételével választották meg a népfrentbizottságot, amelynek elnöke Ákos Lajos, titkára pedig Kántor Lajos lett. Verkerden hatvanan vettek részt a népfrentbizottságot választó nagygyűlésen, ahol elnöknek Mikucz Imrét, titkárnak Veres Iónát választották, Gáborján községben 80 lakos részvételével dr. Konkoly Jánost a népfrentbizottság elnökének, Jónás Emmát pedig titkárnak választotta meg a nagygyűlés.

Debrecen-Homokkört 200 lakosa a népfrentbizottságot választó nagygyűlésen elnöknek Kurucz

Istvánnét, titkárnak dr. Deák Ignácot választotta. Debrecen-Kerekes telepen a népfrentbizottság elnökének Földi Józsefet, titkárnak Ór Károlynét választotta 150 fő részvételével a nagygyűlés. Debrecen-Tégláskert 130 lakos részvételével választotta meg a népfrentbizottság elnökének Gombos Jánost, titkárnak Kovács Lajosné. A debreceni Győzelem Tsz.-ben 60 fő részvételével tartották a népfrentbizottságot választó nagygyűlést, ahol elnöknek Dunka Bélát, titkárnak Lehel Ferencet választották. Debrecen, Bem tér 1. választókerületben 180-an vettek részt a nagygyűlésen, ahol a népfrentbizottság elnöke Tóth János, titkára Sántha Klára lett. Debrecen-Nyulason a népfrentbizottság elnökének Mogyorósi Sándort, titkárnak Mendre Bélát választotta a megjelent 120 lakos. Debrecen-Ondódon ifjú Szabó Imrét elnöknek, Ludmann Lajost titkárnak választotta meg a nagygyűlésen részt vevő 180 lakos. Debrecen-Pallagon 90 lakos részvételével választották meg a népfrentbizottságot, amelynek elnöke dr. Horváth Sándor, titkára Barabás Sándor lett. Debrecen, Belváros I. választókerületben 230-an vettek részt a nagygyűlésen, ahol a népfrentbizottság elnöke Zöld Bernát, titkára Szabados Lajos lett. Debrecen-Szabadság telepen 420 lakos részvételével választották meg a népfrentbizottságot, amelynek elnöke Kovács László, titkára Radics Zoltánné lett. Debrecen, Belváros III. választókerületben 140 fő részvételével a népfrentbizottság elnökének Molnár Gézát, titkárnak Szóór Lajost választották.

HIM, MOFÉM és FIM termékei

II. 17—22: KIÁLLÍTÁS A TECHNIKA HÁZÁBAN

Érdekes kezdeményezéssel jelzi a Hajdú-Szabolcs megyei Vas- és Műszaki Nagykereskedelmi Vállalat, hogy ebben az évben is aktív piacpolitikát kíván folytatni. Az ipar és a kereskedelem együttműködése jegyében 1972. február 17—21-ig kiállítást rendeznek a Technika Házban (Debrecen, Kossuth u. 8.), ahol három nagyvállalat — a kereskedelmi vállalat három ipari partnere — termékeiből mutat be néhányat.

Ezúttal a lakások „vizes blokkjai” és a háztartási munkák könnyítési gépei szerepelnek a kiállítás darabjait között. Az egyik ipari partner, a Hajdúsági Iparművek. Kiállított készítményei a legnehezebb háztartási munkáktól kimélik meg a háziasszonyokat és a munka rájuk eső részét vállaló férjüket. A Hajdúsági Iparművek mosógépei az egész országban ismertek. A mosógépek tegnapjárt jelentős keverőárcsúsz gépek mellett, amelyekből a legtöbb fogó, gyártják a 70-es típusú szuper automatát is. Ez az utóbbi készülék — milyen méltó ere a névrel — szinte teljesen kiküszöböli a háztartási munkából a hagyományosan mosás elnevezés alatt számotartott műveletet. Arról van szó, hogy ebben a gépben végzett mosás révén a háztartási munka ideje heti 6—10 órával csökken. Csúszkán a mosószerszámok, a ruhakopás (a forgódobos megoldás kimélik a ruhát), s a gépben mindenféle textilnemű mosható.

A porszívók fejlesztése nyomán lehetővé vált, hogy a kiállításon a vásárlók megismerkedhessenek a legújabb termékekkel. Ez az 1304-es típusú gép, amely

az eddigieknél jobb „műszaki és használatossági jellemzőkkel bír.

A padlópolító jelenleg Magyarországon kevésbé elterjedt. Ennek talán az az oka, hogy a forgalomban lévő padlókefék csak egy célra alkalmasak. A Hajdúsági Iparművek olyan padlópolító gépet fejlesztett ki, amely alkalmas padlókefére, szőnyegpadló tisztítására, padozatok felsülására. Ez az 1801-es padlópolító, amely szintén látható a kiállításon.

A HIM bemutatott termékei között szerepelnek a villamosboljerek is. Ezek újdonsága, hogy korszerűbb habszivacs szigeteléssel készülnek.

A FIM Budapesti Porcelán- és Fajansgyár fürdőszobákkal szerepel a kiállításon. Legjobb minőségű üdonsága, hogy új fürdőszobafalburkoló-anyagot mutat be, amelynek szilikus felületi hatása, és dekoratív rajzolata van. A vállalat által bemutatott fürdőszobareszleteken látszik, hogy a fürdőszobák hangulata mennyire fokozza a színesítés. Külön figyelmet érdemel a fekete és fehér szinkombináció. A fürdőszoba funkcionális felületét fehérre gyártják, hogy ne eszékjenen a higiéné érzése, míg a többi részén feketével értek el „op art” hatást.

A Mosonmagyaróvári Fémcsiszológyár, rövidebb néven a kisméretű MOFÉM, különböző, lakásban is használható szerelvényekkel lép a vásárlók elé. Termékeit megtalálhatjuk a konyhában, fürdőszobában, a háztartásban is. Az előbb felsorolt két vállalat termékeiben is. Aki családi házat épít, feltétlenül tekintse meg a MOFÉM termékeit. (X).

SZOVJET HALÁK, LENGYEL KELMÉK, cseh cipők. A múlt évinél 5—10 százalékkal nagyobb, mintegy kétmilliárd forint értékű belkereskedelmi választékcserre-megállapodást kötöttek ez évre a Belkereskedelmi Minisztérium vezetői hat európai szocialista országgal. A cipőüzletek egymillió pár csehszlovák, NDK-beli és román cipővel, valamint bolgár bőrpapucskokkal gazdagodnak. A textil- és ruházati szaküzletek polcain ott lesznek a csehszlovák, lengyel kelmék és az NDK-beli készruhák, az élelmiszer-vásztéket pedig szovjet fagyasztott halak, román halkonzervek és bolgár zöldség-gyümölcs konzervek bővítik.

MINTEGY 260 000 márka nyugat-gatnemet és körülbelül 10 000 márka értékű külföldi valutával péntek óta szökésben van a Nyugat-Berlin Charlottenburg-i jelző- és váltóbank 22 éves pénztárosa.

DÉRYNÉ Széppataki Róza halálának századik évfordulójára emlékezik idén Jászberény városa. A hazai színjátszás kiemelkedő reprezentánsa 1793-ban Jászberényben született. A város művelődési központjának névadójáról ünnepségen emlékeznek meg.

NÉGYEZER ÉVES csontsípót találtak a szovjet régészek a Volga menti Gorkij város közelében folyó ásatások során. A csontból faragott igen jó állapotban fennmaradt ősi zeneszerszámnak több hangnyílása van.

A KOLUMBIAI kormány hétfőn országos készültséget rendelt el, miután ismeretlen tettesek egy szállítmányból olyan mennyiségű mérget loptak el, amely hárommillió ember halálát okozhatja.

JAMES EARL RAY, Martin Luther King lelkes gyilkosa a Tennessee állambeli Petros börtönéből újabb sikertelen szökési kísérletet hajtott végre.

EGY BÁRKA, FEDÉLZETÉN 45 dokkmunkással, kedden hajnalban elsüllyedt a hamburgi kikötőben, miután összeütközött egy révhajóval. Harmincöt személyt sikerült megmenteni, tíz dokkmunkásnak nyoma veszett, feltételezhetően a tengerbe fulladtak. A mentési munkálatok még folynak.

ÚJ KEMPINGET, illetve üdülőtelepet alakítanak ki Aggteleken, a világhírű Barada cseppkőbarlang bejáratának közelében. A ligetes részhez tizenöt alpesi faházat állítanak fel. A villanyvilágítású házakat május végén adják át.

TETŐPONTJÁRA hágott a hagyományos riói karnevál. Hétfőn több tízezer főnyi tömeg szambázott végig örült tempóban a Rio de Janeiroban a Vargas volt elnökről elnevezett széles sugárúton. Köztük ropta a vad dél-amerikai táncot Jairzinho, a világhírű futballcsillag is. Az ünnepségek eddig 71 halálos áldozata van, a táncosok részeg mámorukban az öszeszőlőalkoztak, s előkerültek a kések.

Az oldalt összeállította:
Nyalka Tibor